MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY MÔN THỂ DỤC TẠI TRƯỜNG PHỔ THÔNG TUYÊN QUANG, TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂN TRÀO

LỤC HƯNG QUỐC
Trường Đại học Tân Trào

Nhận bài ngày 15/02/2025. Sửa chữa xong 20/02/2025. Duyệt đăng 05/3/2025.

Abstract

Physical Wducation is one of the comprehensive educational goals of our Party and State, within the national education system. Like other subjects, Physical Education is: "A pedagogical process to educate and train the young generation, perfecting their physical and personality, improving their ability to work, and prolonging their life." It is a pedagogical process with all its characteristics, with the leading role of the pedagogist. The article focuses on solutions to contribute to improving the quality of Physical Education at Tuyen Quang high school, Tan Trao University.

Keywords: *Physical education, physical education, solutions, teaching quality, Tuyen Quang, general education.*

1. Đặt vấn đề

Cũng như tất cả những môn học khác trong nhà trường, môn học thể dục giúp học sinh (HS) phát triển toàn diện về đức, trí, thể, mỹ, là một bộ phận không thể thiếu trong việc đào tạo con người phát triển toàn diện. Đây là hình thức giáo dục nhằm nâng cao sức khỏe cho HS. Thể dục là môn học chính khóa thuộc chương trình giáo dục nhằm cung cấp kiến thức, kỹ năng vận động cơ bản cho người học thông qua các bài tập và trò chơi vận động, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện cho HS [1, tr. 22]. Tác dụng của môn học thể dục và các hình thức sử dụng thể dục thể thao (TDTT) có chủ đích áp dụng trong nghỉ ngơi tích cực, giữ gìn và nâng cao năng lực hoạt động, học tập của HS trong suốt thời kỳ học tập trong nhà trường cũng như đảm bảo chuẩn bị thể lực chung phù hợp với những điều kiện của nghề nghiệp trong tương lai. Tuy nhiên, trong thực tế từ trước tới nay môn học thể dục ở các cấp vẫn không ít nhà trường coi là môn học phụ. Vì vậy, sự quan tâm và đầu tư của không ít trường đối với môn học này chưa thật đầy đủ, cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ giảng dạy, tập luyện vẫn còn nhiều thiếu thốn, sự quan tâm của các cấp lãnh đạo chưa thật đúng mức. Để giải quyết được các vấn đề nêu trên hiện nay môn học thể dục tại Trường Phổ thông Tuyên Quang còn gặp không ít nhiều khó khăn. Đối với HS, tình trạng thể lực của nhiều HS còn yếu kém, trong khi động lực học tập thấp, ý thức rèn luyện thể chất chưa cao, điều kiện cơ sở vật chất để tổ chức tập luyện chưa đầy đủ, nội dung môn học chưa hấp dẫn, ít sân chơi lành mạnh, phong trào TDTT tổ chức đơn điệu, không thường xuyên nên HS không hứng thú, say mê môn học thể dục. Điều này phần nào lý giải thực trạng học "đối phó" của không ít HS mỗi khi đến giờ thể dục. Hiện nay, ở không ít trường trung học phổ thông môn thể dục vẫn bị nhiều HS xem nhẹ và học theo kiểu cho có. Vì vậy, cần có các giải pháp tạo hứng thú cho HS nói chung, HS Trường Phổ thông Tuyên Quang nói riêng với môn học thể dục là yêu cầu cần thiết.

2. Vài nét về Trường Phổ thông Tuyên Quang

Trường Phổ thông Tuyên Quang (TSE) được thành lập ngày 16/01/2019 theo Quyết định số 39/QĐ-UBND của UBND tỉnh Tuyên Quang. Đây là trường công lập, tự bảo đảm chi thường xuyên và chi đầu tư theo

Email: hungquoctq@gmail.com

quy định của pháp luật. Trường thực hiện nhiệm vụ giáo dục phổ thông liên cấp, bao gồm bậc tiểu học, trung học cơ sở và trung học phổ thông theo Điều lệ trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học. Trường chịu sự quản lý nhà nước về chuyên môn của Sở Giáo dục và Đào tạo và sự quản lý trực tiếp của Trường Đại học Tân Trào. Trường Phổ thông Tuyên Quang - Tuyen Quang School for Excellence (TSE) là trường phổ thông công lập, hoạt động tự chủ và đào tạo chất lượng cao [2].

Đội ngũ giáo viên (GV) giảng dạy: Đội ngũ GV của nhà trường được tuyển chọn từ các giảng viên giỏi của Trường Đại học Tân Trào, đảm bảo 100% có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ; có năng lực, chuyên môn cao và đã từng giảng dạy ở trường phổ thông.

Học sinh được lựa chọn môn học thể thao như cờ vua, bóng đá, võ thuật cơ bản, khiêu vũ thể thao cơ bản, bóng rổ, cầu lông, bơi; các năng khiếu thuộc bộ môn nghệ thuật như đàn, piano, organ, hát, múa, vẽ, nấu ăn.

3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn thể dục tại Trường Phổ thông Tuyên Quang

Thực tiễn môn học thể dục tại Trường Phổ thông Tuyên Quang: Số lượng giáo viên (GV) thể dục của nhà trường là 03 GV, trình độ GV ngày càng tăng và được chuẩn hóa về trình độ. GV bộ môn thể dục tham gia công tác giảng dạy tại Trường đều có tinh thần trách nhiệm cao, nhiệt tình, yêu nghề. Tuy nhiên, với xu thế ngày càng phát triển của nhà trường, lực lượng GV môn thể dục của Trường Phổ thông Tuyên Quang còn mỏng, toàn bộ số lượng GV của bộ môn được phân công đảm nhiệm giảng dạy môn thể dục cho HS toàn trường. Do vậy, việc nâng cao chất lượng môn học thể dục tại nhà trường còn gặp nhiều khó khăn.

Cơ sở vật chất, dụng cụ học tập là nhu cầu thiết yếu nhằm đảm bảo chất lượng giảng dạy trong môn học thể dục, đây luôn là yếu tố quan trọng tác động trực tiếp đến hiệu quả, chất lượng đào tạo. Nếu được đáp ứng đầy đủ trang thiết bị đúng và đủ chuẩn sẽ tạo điều kiện tốt cho GV phát huy hết năng lực chuyên môn. Trong những năm vừa qua, nhà trường luôn quan tâm và trang bị cơ sở vật chất, các trang thiết bị, dụng cụ học tập môn thể dục cũng như luyện tập các môn thể thao cho GV và HS sử dụng, song chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế giảng dạy. Mặc dù cơ sở vật chất phục vụ công tác dạy học được Ban Giám hiệu nhà trường quan tâm đầu tư, tuy nhiên, để phục vụ giảng dạy cho HS toàn trường thì vẫn chưa đáp ứng nhu cầu sử dụng. Do đó, việc tổ chức giảng dạy các môn thể thao tự chọn cũng còn gặp nhiều hạn chế, chỉ có thể tổ chức giảng dạy một số môn hoặc không sử dụng dụng cụ. Như vậy, có thể thấy khả năng của nhà trường chưa theo kịp sự phát triển về quy mô đào tạo, số lượng HS theo từng năm học.

Chương trình môn học thể dục trong các trường phổ thông nhằm giải quyết các nhiệm vụ giáo dục đó là: "Trang bị kiến thức, kỹ năng và rèn luyện thể lực cho HS". Nội dung chương trình môn thể dục trong các trường phổ thông được tiến hành trong cả quá trình học tập của HS, cụ thể:

3.1. Giờ học thể dục chính khóa

Đây là nội dung cơ bản nhất của môn học được tiến hành trong kế hoạch học tập của nhà trường vì việc đào tạo cơ bản về thể chất, thể thao cho HS là nhiệm vụ cần thiết nên trước hết phải có nội dung thích hợp để phát triển các tố chất thể lực và khả năng phối hợp vận động cho HS. Qua đó, giúp các em có một trình độ nhất định để tiếp thu được những kỹ thuật động tác đối với các môn thể thao. Với mục tiêu chính của việc giảng dạy là tiến hành quá trình đào tạo năng lực thể chất, phát triển các tố chất thể lực, phát triển năng lực tâm lý, tạo ý thức tập luyện TDTT thường xuyên, giáo dục được đức tính cơ bản và lòng dũng cảm cho HS. Giờ học thể dục có ý nghĩa quan trọng nhiều mặt đối với việc quản lý và giáo dục con người trong xã hội. Việc học tập các bài tập thể dục, kỹ thuật động tác là điều kiện cần thiết để con người phát triển cơ thể một cách hài hòa, bảo vệ và củng cố sức khỏe, hình thành năng lực chung và chuyên môn.

3.2. Giờ học ngoại khóa - tự tập

Đây là nhu cầu và sự ham thích trong thời gian rảnh rỗi của một bộ phận HS với mục đích và nhiệm vụ là góp phần phát triển năng lực, thể chất một cách toàn diện, đồng thời góp phần nâng cao thành

tích thể thao của HS. Giờ học ngoại khóa nhằm củng cố, hoàn thiện các bài học chính khóa và được tiến hành vào giờ tự học của HS hay dưới sự hướng dẫn của GV. Song song đó còn là các hoạt động thể thao mang tính phong trào ngoài giờ học, bao gồm: Luyện tập trong các câu lạc bộ, thi đấu các giải trong và ngoài trường cũng như trong giờ tự luyện tập của HS. Hoạt động ngoại khóa với chức năng là động viên, lôi kéo nhiều người tham gia tập luyện các môn thể thao yêu thích, góp phần nâng cao sức khỏe phục vụ học tập và sinh hoạt [3, tr. 38].

3.3. Đối với giáo viên

GV cần sử dụng các phương pháp giảng dạy phù hợp và linh hoạt, tăng cường giáo dục ý nghĩa, mục đích môn học, thay đổi cách dạy để tạo ra không khí thi đua trong lớp học, nâng cao năng lực dạy học. Trong mỗi tiết học nên áp dụng phương pháp trò chơi và phương pháp thi đấu, liên tục cổ vũ, khích lệ, động viên để các em có động lực tập luyện. Đưa ra chỉ tiêu phấn đấu ở từng nội dung và toàn lớp học, cải tiến giáo trình phù hợp với nhu cầu và sở thích của HS. GV cần nghiên cứu kĩ nội dung, chương trình giảng dạy, bài giảng phải súc tích, khoa học và cải tiến phương pháp giảng dạy. Trong đó, quá trình dạy là GV cung cấp những kiến thức mới cho HS, thông qua đó thực hiện nhiệm vụ giáo dục và phát triển cho HS, còn đối với HS, GV cần phải chủ động điều khiển, hướng dẫn lớp học để HS tiếp thu kiến thức một cách chủ động và nắm vững kiến thức một cách có hệ thống.

- Áp dụng triệt để và phù hợp các nguyên tắc giảng dạy TDTT: Nguyên tắc tư tưởng, nguyên tắc trực quan, nguyên tắc toàn diện, hệ thống, nguyên tắc phù hợp với khả năng tiếp thu của HS, nguyên tắc củng cố và nâng cao.

- Sử dụng tốt các phương pháp giảng dạy thể dục, phù hợp với nội dung, động tác: Phương pháp hoàn chỉnh và phân đoạn, phương pháp giảng giải và làm mẫu, phương pháp luyện tập, phương pháp sửa chữa các động tác sai…

- Có kế hoạch giảng dạy và phương pháp tiến hành giờ thể dục cụ thể và hợp lý.

- Chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy. Nói đến giáo dục, đặc biệt là giáo dục thể chất chúng ta biết có nhiều phương pháp khác nhau để đạt tới mục tiêu. Phương pháp sử dụng phương tiện trực quan và ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy hiện nay đang được ngành Giáo dục cũng như GV quan tâm bởi vì nó có vị trí đặc biệt trong việc nhận thức của HS [4, tr. 65].

Phương pháp sử dụng phương tiện trực quan không phải là phương pháp mới nhưng ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy lại là phương pháp mới. Lâu nay mọi người chưa quan tâm đúng mức về nó nhất là phía GV, do những điều kiện chủ quan và khách quan mà họ không thể sử dụng được bằng phương tiện máy tính trong giờ dạy, đặc biệt lại là môn học thể dục, môn học chủ yếu trên sân tập, mang tính vận động nhiều hơn nhằm mục đích thực hiện yêu cầu của môn học là rèn luyện và nâng cao sức khỏe, góp phần đẩy mạnh quá trình phát triển toàn diện, cân đối của cơ thể, song song đó là bồi dưỡng các đức tính tốt: ý thức tổ chức kỷ luật, tác phong nhanh nhẹn, khẩn trương, tinh thần dũng cảm, khắc phục khó khăn… Nên việc trình bày có kết hợp làm mẫu, thị phạm, phim, ảnh, đặc biệt là các đoạn phim về những cuộc thi đấu thể thao đỉnh cao của vận động viên thế giới, những động tác kĩ thuật được quay chậm hay như những động tác do chính các em thực hiện được ghi hình sau đó trình chiếu để cả lớp xem, nhìn nhận rút kinh nghiệm cho chính bản thân là rất cần thiết và quan trọng. Điều này đã góp phần không nhỏ giúp HS hứng thú hơn trong tiết học và môn học thể dục, say mê tự tìm hiểu, học tập và tập luyện TDTT thường xuyên hơn. Việc thay đổi, cải tiến phương pháp giảng dạy là ứng dụng công nghệ thông tin vào một số bài dạy, tiết học thể dục cần thực hiện một số việc sau: Cho các em xem băng hình môn học liên quan của các vận động viên hàng đầu Việt Nam và thế giới thực hiện động tác để các em cảm nhận, hình dung được môn học, cố gắng tập luyện. Minh họa những nội dung đã trình bày bằng những hình ảnh, thước phim cụ thể để HS hình dung được hình ảnh của chính mình hay cho các em xem những hình ảnh, thước phim khi thực hiện động tác kĩ thuật được quay chậm, giúp các em nhìn nhận, tìm hiểu sâu sát nên tiếp thu nhanh và chính xác hay chính những động tác do các em thực hiện được ghi nhận để cùng nhau theo dõi, phân tích, đánh giá những ưu và khuyết điểm của động tác đó để cùng nhau học tập. Những hình ảnh này tạo nên sự kích thích, gây

hứng thú trong học tập cho các em, làm tiết học sôi động, không khí học vui vẻ được tăng thêm nên tác động rất tốt đến kết quả học tập của các em [1, tr. 47].

- Tìm hiểu đặc điểm sức khỏe, tâm sinh lý lứa tuổi: Đây là vấn đề rất quan trọng trong hoạt động TDTT cũng như môn học thể dục để đạt được hiệu quả cao nhất, tránh những tác dụng xấu có thể xảy ra. Vì vậy, chúng ta cần thực hiện những nội dung sau trong quá trình giảng dạy: Căn cứ vào đặc điểm tâm sinh lý của từng lứa tuổi, giới tính, hệ vận động, hệ tuần hoàn, hệ hô hấp, hệ thần kinh… để có phương pháp hữu hiệu khi giảng dạy; Căn cứ đặc điểm phát triển tố chất cơ thể: sức nhanh, sức mạnh, sức bền, linh hoạt, khéo léo của HS để có những bài tập, lượng vận động phù hợp.

3.4. Đối với học sinh

Hình thành động cơ học tập môn học cho HS, làm cho các em hiểu, "Sức khỏe là vốn quý của con người", có sức khỏe là có tất cả. Vậy làm gì để có sức khỏe? Có rất nhiều yếu tố mang lại sức khỏe nhưng việc tập luyện TDTT thường xuyên là biện pháp hữu hiệu và đơn giản nhất giúp chúng ta củng cố, giữ gìn và tăng cường sức khỏe. Môn học thể dục giúp các em làm được điều đó, giúp HS giảm bớt sự căng thẳng, mệt mỏi trong học tập, lao động và các sinh hoạt khác; giúp các em hiểu và tập luyện đúng phương pháp, đúng kĩ thuật động tác, góp phần vào việc nâng cao sức khỏe. Các em hiểu được vấn đề này sẽ hình thành được động cơ học tập. Như vậy tạo được sự hưng phấn, sự hứng thú đối với môn học [5, tr. 51].

3.5. Đối với nhà quản lý

Để thực hiện được các giải pháp cụ thể như trên cần có sự quan tâm đầu tư của các cấp lãnh đạo và tổ chức thực hiện các giải pháp một cách đồng bộ, triệt để như sau:

- Xây dựng nội dung tiêu chuẩn rèn luyện thân thể vào nội dung đánh giá năng lực và nội dung kiểm tra, đánh giá môn học theo tiêu chuẩn của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Kích thích sự tự giác, tích cực học tập của HS, đồng thời tạo điều kiện đầu tư về trang thiết bị, sân bãi và dụng cụ để học tập, xây dựng phong trào TDTT thường xuyên trong nhà trường, đề cao vị trí môn học thể dục như những môn học khác. Tổ chức đẩy mạnh các hoạt động ngoại khóa cho HS có GV hướng dẫn tập luyện và thi đấu thể thao để các hoạt động này trở thành nội dung của đời sống văn hóa mang tính thường xuyên, liên tục. Để đáp ứng được nhu cầu tự rèn luyện thể thao và nâng cao sức khỏe cần phải xây dựng các nội dung hoạt động như: tổ chức xây dựng các câu lạc bộ thể thao, hoạt động thể thao quần chúng; Mở rộng và tăng cường các hoạt động thi đấu thể thao trong HS, lôi cuốn đông đảo HS tham gia và cổ vũ, xây dựng các đội tuyển thể thao của nhà trường tham gia thi đấu giao hữu với các trường trên địa bàn, tham gia thi đấu các giải các cấp.

- Xây dựng các giải pháp nhằm bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho GV: Động viên, khuyến khích tao điều kiện cho đội ngũ GV tham gia học tập nâng cao trình độ. Trên cơ sở duy trì và nâng cao chất lượng hoạt động của cơ cấu tổ chức quản lý phong trào TDTT của trường, đảm bảo phân công của các bộ phận chức năng, tăng cường hoạt động chỉ đạo của Ban Giám hiệu phối hợp chặt chẽ hoạt động của Bộ môn thể dục với các tổ chức đoàn thể và phòng, ban chức năng để tạo mọi điều kiện thuận lợi cho việc phát triển phong trào TDTT của nhà trường dưới nhiều hình thức.

- Xây dựng cơ cấu tổ chức quản lý Bộ môn thể dục: Có sự phân công phụ trách từng cán bộ, GV, xây dựng kế hoạch phát triển phong trào TDTT của nhà trường; viết sáng kiến kinh nghiệm khoa học. Tổ chức hướng dẫn phong trào tập luyện ngoại khóa của HS và huấn luyện viên các đội tuyển tham gia giải thể thao của các cấp để đảm bảo hoàn thành nhiệm vụ. Cần phân công các tổ chuyên môn cho phù hợp với điều kiện giảng dạy và phù hợp với đội ngũ GV. Tổ bộ môn soạn thảo, xây dựng lại chương trình môn học thể dục của nhà trường để áp dụng vào những môn thể thao phù hợp với địa phương, như vậy sẽ chủ động trong việc lựa chọn đội ngũ GV giảng dạy phù hợp với môn thể thao, qua đó phát huy được năng lực, sở trường của từng GV để vận dụng vào thực hiện tốt nhiệm vụ giáo dục.

- Công tác cán bộ: Phát hiện và đưa vào quy hoạch các vị trí lãnh đạo đối với những GV có năng lực, đạo đức. Có kế hoạch tiếp nhận và bồi dưỡng GV trẻ có trình độ lý luận và chuyên môn như một số môn

mà nhà trường đang thiếu. GV trẻ cần có sự nhiệt tình và ý thức trách nhiệm cao, có khả năng tổ chức các hoạt động, thể thao quần chúng, là đội ngũ kế cận để thay thế đội ngũ GV cao tuổi đáp ứng yêu cầu mở rộng và nâng cao chất lượng công tác giáo dục thể chất và phong trào TDTT của nhà trường trong tương lai. Tổ chức các hoạt động sinh hoạt chuyên môn nghiệp vụ, cử cán bộ đi học các lớp bồi dưỡng chuyên môn và nâng cao trình độ.

- Công tác tư tưởng: Tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng, nâng cao ý thức trách nhiệm của GV đối với việc nâng cao chất lượng môn học thể dục của HS và phong trào TDTT của nhà trường. Với mục đích là tuyên truyền nâng cao nhận thức và trách nhiệm của lãnh đạo nhà trường, các tổ chức đoàn thể, phòng, ban chức năng có liên quan của nhà trường cũng như tuyên truyền nâng cao ý thức học tập của HS nhận thức rõ vị trí, vai trò của rèn luyện TDTT nhằm nâng cao sức khỏe và xây dựng lối sống lành mạnh; Khuyến khích và tạo điều kiện tăng cường các hoạt động văn hóa, văn nghệ, TDTT của HS trong toàn trường.

- Đảm bảo cơ sở vật chất, kinh phí phục vụ môn học thể dục: Đây là yếu tố quan trọng trong việc thực thi các giải pháp. Để nâng cao chất lượng môn học thể dục và hoạt động TDTT cho HS phải đảm bảo điều kiện cơ sở vật chất, kinh phí phục vụ giảng dạy môn học thể dục chính khóa cũng như các hoạt động ngoại khóa và tự tập luyện thể thao của HS. Do vậy, cần phải xây dựng các hệ thống sân bãi thể thao đáp ứng đúng theo yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định; Cải tạo nâng cấp sân bãi để có thể tận dụng tối đa điều kiện của nhà trường phục vụ giảng dạy và tập luyện; Đảm bảo mua sắm trang thiết bị, dụng cụ phục vụ giảng dạy và tập luyện đủ về số lượng và đảm bảo được chất lượng. Định mức kinh phí cho kế hoạch phát triển phong trào thể thao cùng với việc tăng cường công tác xã hội hóa các hoạt động thể thao đối với HS.

4. Kết luận

Muốn nâng cao chất lượng giảng dạy môn học thể dục trong nhà trường và duy trì phát triển một cách hiệu quả cần có nhiều giải pháp đồng bộ và quan trọng nhất là phải có sự phối hợp hài hòa giữa các giải pháp thì chất lượng giảng dạy môn học thể dục trong Trường Phổ thông Tuyên Quang mới ngày càng phát triển và có chất lượng tốt hơn. Đây cũng là vấn đề thực hiện nhiệm vụ giáo dục con người toàn diện mà Đảng và Nhà nước ta rất quan tâm. Thông qua việc nâng cao chất lượng giáo dục thể chất trong nhà trường, xây dựng môi trường học tập tích cực, rèn luyện sức khỏe, tạo ra sân lành mạnh chơi cuốn hút HS, góp phần làm giảm đi các tệ nạn xã hội. Từ đó nâng cao được vị thế nhà trường, môn học trong giáo dục, đào tạo con người mới: Khỏe về thể chất, trong sáng về tinh thần. Tuy còn nhiều khó khăn nhưng với sự quyết tâm của đội ngũ GV và sự quan tâm của lãnh đạo các cấp chúng tôi tin tưởng chất lượng của môn học thể dục trong nhà trường trong những năm tới sẽ có nhiều đổi mới.

Ghi chú

Nghiên cứu này được hỗ trợ bởi Trường Đại học Tân Trào, Tuyên Quang, Việt Nam.

Tài liệu tham khảo

[1] Nguyễn Toán, Phạm Danh Tốn (2000), *Lý luận và phương pháp giáo dục thể dục thể thao,* NXB Thể dục thể thao, Hà Nội.

[2] Nguồn: http://tse.daihoctantrao.edu.vn/gioi-thieu-chung.html.

[2] Trương Anh Tuấn, Bùi Thế Hiển (1998), *Một số đề tài về giáo dục thể chất trong trường học*, NXB Thể dục thể thao, Hà Nội.

[3] Nguyễn Ngọc Cừ, Dương Nghiệp Chí (2001), *Nâng cao tầm vóc của cơ thể người*, Tài liệu chuyên đề số 1+2, Viện Khoa học Thể dục thể thao, Hà Nội,

[4] Quốc hội (2018), *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thể dục, thể thao,* Luật số 26/2018/QH14, ngày 14/6/2018.

[5] Nguyễn Xuân Sinh và cộng sự (2000), *Giáo trình Nghiên cứu khoa học thể dục thể thao,* NXB Thể dục thể thao, Hà Nội.